Ч. 53. Чернівцї, пятниця дня 6. (19.) мая 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ що середи, пятницї і недїлї, з тижневим додатком „РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“ разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

На кипучому вулькані.

(Із приватного листу з Петербурга).

...Ви просите мене написати Вам, що у нас дїє ся, та чи-ж се можливо виразити в однім слові, в короткім листї?! Кождий день приносить тільки нового, нежданого, ми живемо так горячим кипучим житєм, подїї наступають одна за другою із швидкістю, від якої крутить ся в голові так, що всего написати Вам прямо неможливо. Як в кожду переходову епоху нагромаджує ся невиразима маса всяких психольоґічних моментів і сцен, що годилиб ся для безчисленної низки оповідань. Одно, що не улягає сумнївови се те, що Росия йде шляхом революциї.

В падолистї минулого року, в розгарі „весни“ Сьвятополка-Мірского мирно перебалакувано про конституцию і вижидано єї „з гори“. Відтак пішло уступленє мінїстра, розпочала ся реакция, а рівночасно заговорили про „Учредительное Собраніе“, а після 9-го января всї тільки думають про революцию, уоруженє, бомби, збирають гроші на узброєнє на всїх засїданях, зборах, викладах, що перемінюють ся в справжні полїтичні віча. З'їзди йдуть одні по другім без дозволу полїциї; вони збирають ся по приватних домах. Так відбув ся недавно всеросийский з'їзд журналїстів, на якому принято дуже радикальні резолюциї, на чолї яких стоїть домаганє полїтичних прав на основі загального, рівного, тайного і безпосередного голосованя. — З'їзд адвокатів не відбув ся через те, що розігнала його полїция, проєктує ся з'їзд інжинерів*) і т. д.

Вся країна покрила ся сїтию союзів, обнимаючу фризиєрів, субєктів, фармацевтів. Робітники промавляють на громадяньских зборах разом з інтелїґентами. Йдуть промови пристрастні, палкі, революцийні...

Все хвилюєть ся. Жінки заговорили в цїлій нашій просторій вітчинї про свої виборчі права, всюди збори, резолюциї... І в Петербурзї відбув ся недавно мітінґ, у якім брало удїл 700 участників (переважно женщин) із інтелїґентних, визначних дам і простих робітниць із фабрик. Тут говорило ся палкі промови про жіночі права. Питанє отсе підносять мужчини також на своїх зборах і більша, радикально настроєна частина мужчин стоїть за допущенєм жінок до виборчої урни на поровень із мужчинами. Вся рухлива, поступова частина жінок стоїть на широкій, демократичній, чисто социялїстичній почві, як вся красша, передова росийска інтелїґенция. Так, у нас є маса інтелїґентних женщин, що в нїчім не уступають інтелїґентним мужчинам-дїячам. Та-ж у нас є безлїч громадяньских дїячок на поли образованя, науки, лїтератури, штуки, маса жінок-революціонерок. На перших полїтичних бенкетах, на яких ставлено домаганя „Учредительного Собран-ия“, покінченя війни і т. д. покривали ся резолюциї більшою половиною підписів жіночих... У нас жінки вже здавна стали сьвідомими людьми, рядовими товаришами.

*) Сей з'їзд вже й відбув ся. *Ред.*

Без огляду на аранжовані полїциєю погроми в Баку, Гомелю, Курску, Міньску, не удає ся їй нїчо осягнути. Розрухи ростуть, хоч тюрми переповнені, хоч ревізий без кінця. В тій згущеній суспільній атмосфері, де рядом із самовідреченою, невсипучою працею йдуть із боку правительства відкази, або лиш случайні обіцянки, виринають на верх всякі авантурники, що ловлять рибу в мутній водї та грають на модних темах робітничого питаня і полїтичної свободи, підбурює ся темні маси поденя більших міст з боку т. зв. „хулїґанів“, „чорної сотнї“, що грозять перебити і знищити інтелїґенцию.

На Сходї творить ся щось нечуваного. Армія розбита, здискредитована, розпущена... Красші офіцири стидають ся носити офіцирский мундур і мріють про відставку, як тільки вернуть ся до вітчини; з нехітю і сльозами йдуть запасні салдати — все жадне мира. Се загальний крик, тільки побоюють ся, що Рождественьский буде мати поводженє, через що протягнула-б ся війна.

Що нам готує слїдуючий день, незвісно. Богато зависить від припадку, від того, як випаде морска битва, як холера голод, мужицькі бунти, о скільки вони зорґанїзовані і т. п. Тревожний час і живемо справдї немов на кипучому вулканї. Навіть артисти не можуть рисувати своїх головок і пейзажів, кидають кисть і палїтру; все те видаєть ся їм тепер непотрібним... А в консерваториї став ся недавно великий скандал, про який хиба знаєте із часописий. Увільнений професор Римский-Корсаков, визначний музик і композитор став героєм несчислимих адрес, демонстраций і добув собі ще голоснїйше імя як горожанин. Тепер при кождім такім случаю старають ся уладити демонстрацию громадяньску. Цїла росийска суспільність як один муж жажде і настійчиво домагає ся одного: полїтичної свободи, Учредительного Собран-ия на основі загального, рівного, тайного, безпосередного виборчого права без ріжницї національної й віроісповідної, а богато докидує ще й: пола.

Часописи замикають, а там вони стають виходити на ново. „Ново-го Врем-ени“ у нас нїхто не читає; всї порядні люди ним погорджують. Найбільше розповсюднена тепер часопись „Сынъ Отечества“; у неї 35.000 передплатників, хоч після тримісячного закритя стала виходити тільки через кілька місяцїв. Єї читачі се найкрасша, розумна, постійна ґазетна інтелїґенция. Дуже симпатичний також тижневник „Право“, який печатає всї резолюциї і все замітне із росийского свободолюбного руху...

Буковиньский сойм.

(1. засїданє 2. сесиї X. виборчого періоду із д. 17. мая 1905).

На першім засїданю нової сесиї соймової ґалерия, не надто обсаджена, нудила ся. Сойм стає чим раз меньше цїкавим „видовищем“, а чим раз більше місцем серіозних нарад, на які ширша публика не цїкава. Впрочім вчерашне засїданє зійшло на стереотипних формальностях інавґурацийних. Цїкавійшим

Др. Франц Опенгаймер. 2)

СОЦИЯЛЬНЕ ЗНАЧІНЄ СПІЛОК.

З нїмецького перевела: Маруся Полтавка.

(Дальше.)

Алеж ся догадка була передчасна! Треба було попереду дедуктивним способом докладно дослїдити, які форми господарки властиві чистій господарцї виміни, щоби опредїлити, чи в реальній дїйсности не має иньшого походженя.

Сього, — із методольоґічного боку — конечного дослїджуваня, підняв ся я перший. Я уявив собі нарід, який розвивав би ся постепенно на підставі економічної й полїтичної рівноправности і дослїджував, які форми нашої господарки могли би тут повстати, а які нї.

При тому виявило ся, що повстанє приватного капіталу, підлеглости робітників підприємцеви, повстанє підприємчого зиску, також може процентів, се все такі речі, що можуть розвитись і в господарцї чистої виміни серед подажі і попиту, коли робити виводи на підставі науки природи, алеж повстанє земельної ренти із сих здогадів цїлком неможливе!

Дальше виявилось, що земельна рента, дохід із великої земельної посїлости, повстала не на ґрунтї господарки виміни, свобідної працї рівноправних контрагентів для власної користи, але на ґрунтї старшої форми продукциї, на ґрунтї невольничої господарки, себто примусової працї підлеглих людий, на користь їхнього упривілейованого пана! Після моїх доказів на сторінках 10—38 моєї розвідки про велику земельну посїлість, не можна вже відкинути сеї тези. Вона належить тепер до незмінних фактів національної економії!

Се значить: серед вимінної господарки, що оточує нас, і яку дотепер хибно уважали чистою, істнує в дїйсности під господарскою маскою чужа інституция, останок давнього суспільного права, себто велика земельна посїлість із земельною або додатною рентою. Хотяй рабство і панщина цїлком зникли із нашої господарки, то ся рештка, їх річеве втїленє, лишила ся нетиканою. Велика земельна посїлість, то остання кріпость давнього права державних господарів, що іще збереглась в господарстві нової, свобідної, рівноправної буржуазиї; додатна рента, то останнїй податок, що його сучасний горожанин платить іще дотепер спадкоємцям прав своїх колишнїх феодальних панів.

Отсе є доказом того, що реаґенс був не чистий. Маркс думав, що як доказ проти гадки природної науки ужив чистої вимінної господарки: але се не була чиста вимінна господарка, се була економія, до якої примішувалось давне, чуже право.

Із сим твердженєм упадає індицийний доказ обвинувачення: як нечиста господарка є дисгармонїйна, то се іще не доказ проти гармонїйности чистої господарки.

Тут не місце розводити ся докладнїйше над моєю теориєю, не місце доводити, як істнуванє додатної ренти, Unearned increment Анґличан, об'яснює фактично нївечене усїх господарських річий, об'ясняє, чому і дохід підприємцїв і відсотки із капіталу набирають визискуючої сили і так далї. Досить менї того, що я висловив свою провідну гадку. Я мушу полишити читачам осуд, чи справедливійшою здаєть ся їм гадка, що чужерідне для господарки виміни тїло і дїлає яко чужерідне тїло, яко річ шкідлива, чи більше подобаєть ся їм своєрідний погляд марксїзму, по якому така чисто економічна установа як капітал, без якої не можна обійтись в нїякій господарцї на сьвітї, цїлком несподївано і як Сень із колопень перемінилаб то в XVI. віцї свою благодатну натуру і зробила ся патоґенним бацилем господарки.

Я мушу також лишити сей осуд, що на їхню думку, лекше перевести і що лекше годить ся із емпіричною натурою людий — чи вивласненє кількох тисяч властителїв великих земельних посїлостий і повернене їхнїх поденних зарібників у самостійних властителїв, чим на мою думку буде зроблене все, для здїйснення гармонїйної господарки социялїстичної держави при дальшому істнуванню свобідної конкуренциї — чи лекше завести спільну господарку, при якій на мою думку панувати ме меньше вартна праця, бож бракувати ме принуки — особистого інтересу, в якій не може бути ладу, бож управильнене виробу є виключене автоматичними змінами риночних цїн, і яку я нарештї вважаю неможливою під зглядом полїтичним, бо вона мусїла би получити необмежну полїтичну свободу із так само необмежною економічною неволею горожан.

Та, можливе те, чи нї, а завше забуваєть ся, що заведенє колективізму нїколи не було цїлию, тільки приймалось, як правдоподібно единий засіб до осягненя цїли, або як льоґічний наслїдок „закону розвою“, що його хибно раховано до історії. Що ми всї хотїли й хочемо осягнути, так се ґрунтовно иньшого подїлу национальних доходів на користь робучих кляс. Як се можливе без скасованя господарки свобідної конкуренциї, то нїодин социялїст не інтересувати меть ся коллективізмом. Отже я твердю, що се можливе. Жадаю ревізиї розправи над наукою природи А. Сміта на підставі нових фактів і твердю, що осягну їх оправданє.

(Далї буде).

моментом єї був тільки запит пос. д-ра Штравхера до краєвого президента в справі безпримірного поминаня краєвих ремісників при роздаваню достав для ріжних урядів та заприсяжене нового посла Т. Ончула, що „око в око“ подібний до свого старшого брата д-ра Авреля. Поза преважними предложенями краєвого виділу увійшло до палати правительственне предложене в справі заведеня державної поліциї в Чернівцях. Із внесень замітнїйші про краєве товариство асекурацийне та про украєвлене буковиньских желїзниць льокальних...

На сали конферує кількох послів, головно консервативних, які почувають себе тут свобіднїйшими нїж в бічних апартаментах, занятих вільнодумною більшостию. Ось вже 11. г. Довго дзвенить маршалківский дзвінок і звільна наповнює ся соймова саля давними знакомими. І пішло мирне засїдане, мимо „бомби“, яку кинули до сойму „Buk. Nachr.“ в видї передовиці із грімкими жалобами на „Вільнодумних“, які доходять до взиваня нїмецких послів, аби вони виступили із „Вільнодумного Союза“, як Нїмцї (котрі?) не одержуть сатисфакциї. (За що?). Розуміє ся, що сеї погрози нїхто не бере серіо, коли подумати, що попередної днини відбула ся нарада „Вільнодумного Союза“, на якій одноголосно висловлено довіре дотеперішній президиї і наново єї вибрано. (Голова пос. др. Авр. Ончул, заступник пос. Николай Василько).

Засїдане розпочав краєвий маршалок бар. Юрій Василько отсею промовою:

„Високий Сойме! Єго ц. і к. Апостольске Величество цїсар Франц Йосиф I. зволив найвисшим патентом з 10. с. м. скликати сойм буковиньский до єго законного місця збору. Подаючи отсе до відома Вис. Палатї, констатую здібність Високої Палати переводжуваня до ухвал.

Високий Сойме! Сесия, яку починаємо, буде тревати лише коротко. Мимо сего будуть предложеня, які будуть подані до законних ухвал, дуже великої ваги і значіня для народу і краю. І коли я Вас прошу, звернути повну увагу на сї предложеня, то звертаю ся також з просьбою до В. п. П. президента краю, щоб він, як звичайно, звернув свою увагу на наші обради і жертвував ухвалам сеї палати свою ласкаву поміч. Звертаючи ся ще раз з просьбою до Вп. Панів сповнити з цїлою пильностию, як звичайно, Ваші обовязки, думаю, що буду мав за собою згоду всїх Вас, коли використаю сю хвилю, щоби згадати на Єго Вел. цїсаря. Закличмо разом: Най жиє Єго Вел. цїсар!“, що цїла палата в трех мовах краєвих повторила.

По нїм промовив краєвий президент др. Октавіян Реґнер-Бляйлебен:

„Високий Сойме! В імени правительства позволю собі повитати Високий Сойм з найбільшим поважанєм і сердечностию. Дякуючи сердечно Вп. П. Маршалкови краєвому за привітні слова, які він був ласкав до мене звернути, прошу приняти з'обовязуюче мене запевнене, що я буду з найбільшою увагою слїдити працю Вис. Палати і буду старати ся успішно поперти всї ті справи, що до яких правительство має право інґеренциї. Як се вже зазначив маршалок краєвий, будемо мали лише коротку сесию, на якій однак будуть вести ся наради над дуже важними і значними справами. Маю дальше честь передати Вис. Палатї правительственне предложене, на підставі якого з днем 1. січня 1906. р. аґенди що до місцевої поліциї перейдуть з рук громади на правительство. Через заведене державної (військової) поліциї громада з одної сторони позбуде ся тягару, а з другої буде зрівнана з иньшими великими містами монархії. Прошу Вис. Палату о ласкаву поміч.“

По оправданю неприсутности послів Малика, Фльондора і Богосевича, повідомляє маршалок, що він вислав іменем сойму телеґраму ґратуляцийну до князя Льобковіца з нагоди єго ювилею 70-лїтних уродин.

Відтак приступлено до читаня впливу, у якім находять ся численні петициї, з яких належить згадати: Петицию Барбівців о вилучене з округа судового Станівского і прилучене до округа судового в Сторожинци; дальше петицию місцевости Стража о вилучене з округа судового Селетина до Радівців. Опісля предложене правительственне в справі державної (військової) поліциї, та внесене пос. д-ра А. Ончула в справі заведеня обезпечень перед огнем і убезпечень на худобу краєву. Дальше йде внесене пос. д-ра Штравхера в справі основаня суду промислового, а пос. Т. Ончула о перебране льокальних желїзниць в зяряд краєвий, і інтерпеляция пос. д-ра Штравхера в справі відносин в черновецкім учительскім семинари.

Роботи для краєвих ремісників.

Пос. др. Б. Штравхер в скорім запитї до президента виказує, що урядники спроваджені із Заходу зовсїм не дбають про краєве населене, про краєвих ремісників, тож під охороною посольскої нетикальности треба до них заговорити по нїмецки, аби їм аж в ухах задзвенїло. З черги виказує, що кравецкі роботи скарбової сторожи, жандармериї і желїзничої служби, забирають чужі, коли 150 кравців черновецких, а друге тілько в краю стоїть без роботи. Також і поліция державна, „яка хиба не ходити ме в Адамових одягах“, повинна покривати свої потреби у краєвих кравців.

През. др. Бляйлебен, застерігаючи собі докладнїйшу відповідь на пізнїйше запевнює, що до сеї справи віднесе ся найприхильнїйше.

При приступленю до порядку дневного, реферують в першім читаню предложеня краєвого виділу пос. др. Стоцкий про рентові оселї (переслано до комісиї економічної), пос. Ф. Лупу 1. про зміну банкового статуту, 2. про фузию краєв. банку із Бук. Поз. Зав. Кр., 3. про іменоване дир. Пашкіса директором заведеня, 4. про удїлене пенсиї з ласки усуненому учит. Василовичеви. (Відослано до комісий економічної згл. адмінїстрацийної).

По довершенім зверифікованю вибору посла із сучавского повіта, Т. Ончула (реф. І. Волчиньский) зложив він приписану присягу у румуньскій мові.

Вибори комісий.

По покликаню на провізоричних скрутаторів пос. Сїмйоновича і Пігуляка, вибрано скрутаторами соймовими Сїмйоновича, Богдановича і Тітінґера. По промові д-ра А. Ончула що до складу і скількости комісий для біжучої сесиї соймової вибрано 26 гол. до комісиї: верифікацийної: Лянґенгана (голова), Бежана (заступник голови), Тітінґера, Сїмйоновича, Малика і Богдановича; — адмінїстрацийної: пос. Лупу (голова), Калїнеску (заступник голови), Калитовского, Штравхера, Скедля і Гальбана; — петицийної: Штравхера (голова), Т. Ончула (заступник голови), Ляндвера, Калитовского, Поповича і Абрагамовича; — економічної: Ник. Василька (голова), Волчиньского (заступник голови), Смаль-Стоцкого, Пігуляка, Сїмйоновича, Бубурудзана, Відмана, Штравхера, Гальбана, Богосевича і Гормузакого. На сїм засїдане скінчило ся.

*

Слїдуюче засїдане сойму відбуде ся завтра то є в пятницю о 5. год. по пол. Заповідає ся воно незвичайно інтересно з огляду на прикрі непорозуміня, які виринули в послїдній хвили в банковій справі таки між соймовою більшостю. Поки що до відома загалу подаємо, що їх пороблено не з боку наших послів але із боку зовсїм несподїваного, та що вони є такої далекосяглости, що загрожують не тільки банковій справі, але навіть істнованю „Вільнодумного Союза“, а то й дальшому триваню сойму. Який небудь оборот ся справа прийме, рускі посли певно не заведуть довіря свого народу і непохитно будуть боронити єго інтересів, придержуючись засади, що в публичних справах тільки добро загалу suprema lex esto!

Полїтичний перегляд.

Ювилей ґр. Аґ. Ґолуховского. Ґр. Аґенор Ґолуховский обходив сими днями десятилїтє свого урядованя на становищи австрийского мінїстра справ заграничних і цїсарского дому. Із тої нагоди зложили єму ґратуляциї цїсар Франц Йосиф I., канцлер Нїмеччини, ґр. Більов, італїйский премієр Тіттонї, мінїстри угорскі, члени спільних делеґаций, не кажучи вже про персонал мінїстерства справ заграничних.

Галицка рада шк. краєва. З днем 10. червня входить в Галичинї в житє новий закон краєвий про „Раду шкільну краєву“, ухвалений в минувшім роцї через сойм галицкий, а санкціонований цїсарем 15. лютого с. р. Після нового закона буде Рада шкільна в Галичинї складати ся: 1. з предсїдателя яким є намісник краю, або віцепрезидент Ради шкільної, або коли і той не може, заступник іменований намісником; 2. з 2 референтів справ шкільних: адмінїстрацийних і економічних; 3. з 3 інспекторів шкільних; 4. з 4 делеґатів виділу краєвого, з котрих один мусить бути Русином; 5. з 3 духовних католицких то є латиньского, грецкого і вірменьского обряду, одного духовного протестантского і одного жидівского. Духовних поккикує цїсар на представлене мінїстра просьвіти і віроісповідань за пропозициєю намісника, причім знов намісник має порозуміти ся з ординарятами митрополичими в краю. 6. З 6 заводових знавців шкільництва (3 з учителїв шкіл висших, 1 з середних, а 1 з народних або семинарів учит. а 1 з промислових). Двох з тих 6 знавців мають бути Русини. 7. З 2 делеґатів міст: Львова і Кракова. Делеґати мають мати пасивне право вибору до ради громадскої і не могуть бути учителями підлягаючими Радї шкільній краєвій. Виділ краєвий вже вибрав склад тої нової Ради шкільної краєвої, до якої з Русинів ввійшли др. Ал. Барвіньский, др. Кирило Студиньский та др. Омелян Савіцкий проф. ґімназ. у Львові.

Подїї в Росиї. В Уфі на павзї підчас театрального представленя ранено тяжко револьверовими вистрілами ґубернатора Соколовского, що обняв сей уряд по вбитім Богдановичу. Виновник атентату втїк.— Аґрарні розрухи ширять ся в околици Кишенева і в Полтавщинї, де зруйновано добра бр. Бобріньского. — Новий царский указ приносить значні пільги для Поляків на Литві і Західній Руси.

Росия й Японія.

На теренї війни являють ся знаки віщуючі на днях великі і важкі подїї. Японцї і на суші і на мори приступають до офензиви. В Манджуриї маршалок Ояма, посуваючи ся безперестанно в перед, концентрує свої війска між Сюмінтіном а Мукденом, а кватиру свою перенїс до Чантун. Росийске лїве крило укріпляє ся коло Кірину. Дрібні борби множать ся дуже, а те все попереджає близьку головну борбу. Японцї подібно як під Мукденом, з великою скоростию і силою напирають на лїве крило, підчас коли в центрум і на правім крилї доси спокій і застій. Не меньший рух на мори. На Формозї заведено стан облоги і оголошено виємкові суди. Фльота японьска що раз зміняє своє становище. Фльота росийска по злуцї з ескадрою Небоґатова має цїлою силою пари плисти до проливу (шийки) Башік. Напроти неї виплила росийска ескадра із Владивостока з двома підводними суднами францускої роботи. А що і Тоґо має підводні судна (американьского помислу), проте фаховцї пильно стежуть подїї военні, сподїваючи ся нової борби підводних суден. 13. с. м. в ночи заатакували фльоту росийску японьскі торпедовцї з Томани, але їх завчасу спостережено і атак відперто.

„Daile Chronicle“ доносить з Гонконґу, що 13. с м. видно було на висотї Gaprock 12 кораблїв военних з погашеними сьвітлами. Однак не мож було розпізнати, що то за кораблї і куди пливуть. Знов з Льондону телеґрафують, що капітан одного норвежского парохода, що 12. приїхав до Мої, чув 11. с. м. між годиною 8. а 11. рано в шийцї кореаньскій на північ від Сасего стріли арматні. Страсеня від стрілів чути було досить сильно, але не можна було нїчого бачити задля густої мраки. Спостережено тілько лодку торпедову японьску плувучу в напрямі, з відки чути було стріли. Тимчасом починають свою пекольну роботу Міни. Коло островів Міяотао затонув японьский транспортовий корабель „Шеютсумару“ натрафивши на мінуту; така сама судьба стрінула анґлїйский корабель „Sobratenze“ на висотї Порту Артура, коли вплинув в етрефу, про яку оголошено осторогу, щоб єї кораблї оминали. Европейских подорожних виратували судна ратункові з Порту Артура, а кілька неевропейских подорожних мало потонути. Крім того доносять з Токіо до „Daily Telegraph“, що підчас бурі, котра тревала кілька днїв, помічничий кружляк японьский „Неккомару“ виїхав коло Фузану на скалу і є значно ушкоджений. З пароходи працюють над єго виратуванем.

Із Сеґону телеґрафують: Полученє обох росийских фльот наступило 8. мая поза межами територий, приналежних до чужих держав. Фльота Рождественьского відплила 14-го с. м. на схід.

Зазив краєвого товариства для руху чужинців на Буковинї.

Буковинцї!

В західних краях рух чужинців є богатим жерелом зарібку і добробиту. Через подорожуючих чужинців і людий, що в лїтї стало перебувають в якійсь околицї, заходить в край богато гроший і безчисленні робітники одержують роботу. Також і Буковина є гарним і цїкавим краєм, але она ще не досить знана.

Під опікою п. ц. к. краєвого президента д-ра Октавіяна рицц. фон Бляйлебен і п. маршалка краєвого Юрія бар. Василька-Серецкого стояче новозасноване краєве товариство для руху чужинців на Буковинї має тут зробити зміну до лїпшого. Визначні мужі краю посьвячують свої сили сїй благородній цїли. Але коли не прикладуть рук всї, що мають вплив і повагу і щиро люблять свою вітчину, то всякий труд даремний.

Буковинцї! Без ріжницї на мову і віроісповіданя, підпомагайте се добре дїло численним вступленєм до товариства! Ви піднесете край, придбаєте єму нові жерела здобутку і припровадити єго на

вні до значіня. Гарні околиці, що могли би тисячі людий скріпити душевно і тілесно, не повинні довше оставати ся опустілими.

Лиш дві корони виносить річна вкладка.

Але се не все. Підпомагайте і в иньший спосіб змаганя до піднесеня руху чужинців, як то прецінь всюди діє ся. Довше не можемо оставати ся по Семигородї, Угорщині і Галичині! Се є не лише грошева але також почесна справа для кождого Буковинця.

Заяви вступу принимають всї уряди громадскі як також місцеві виділи; в Чернівцях: Університетска книгарня Г. Пардинього на ринку і муз. склад Ем. Розенцвайґа при улиці Паньскій. Члени одержують гарними образками украшену і два рази на рік виходячу „Ґазету для чужинців“ безплатно.

Чернівці, в цьвітни 1905.

За краєве товариство для руху чужинців на Буковині:

Йосиф Ульман, ц. к. надворний радник і директор дібр, презид. — *Др. Антін Норст*, ц. к. секретар університету, сталий реф.

НОВИНКИ.

Чернівці, 18. мая 1905.

Ювилей посла Пігуляка, заповіджений на неділю, із причин від комітету независимих відложено до часу, який пізнїйше означить ся.

Санкціоноване краєвого закона. Цїсар санкціонував законопроект порішений буковиньским соймом в осїнній сесиї, силою якого зачислено дорогу ведучу із Добринівців через Чорний Потік, Онут і Самушин до Мосорівки, до катеґориї доріг повітових.

Епільоґ демонстрациї антикерберівскої. Сенат апеляцийний у Львові змінив засуд на учасників антикерберівскої демонстрациї о стілько, що ак. Січиньскому годї замінити арешт на гроші, але мусить відсидїти 10 днів.

Смертельність в Чернівцях. В послїднім місяци лучило ся в Чернівцях разом з передмістями 175 случаїв смерти т. є. померло 24·3 людий на одну тисячу мешканців. Коли відтягнути від того померших на передмістях (57), то на саме місто припаде 118 случаїв смерти. З того умерло 49 мужчин, 46 жінок і 80 дїтий обох полів. Після віку умерло 80 в віцї до 14 лїт, 9 в віцї до 20 лїт, 51 в віцї до 60 лїт, а 35 в віцї до 90 лїт.

Звичайні загальні збори станівскої філії „Руска Школа“ відбудуть ся дня 3. червня с. р. о год. 10. перед полуднем в Станівцях в шкільнім будинку із слїдуючим порядком дневним: 1. Отворене зборів. 2. Верифікация протоколів з послїдних загальних зборів в Станівцях і з звичайних зборів в Вашківцях. 3. Справоздане з дїяльности товариства і касове. 4. Зміна статута. 5. Нарада над потребою справленя підручників шкільних для руских народних шкіл на Буковині після тем конференцийних. 6. Евентуальні відчити. 7. Вибір нового виділу. 8. Евентуалїя. З огляду на важність нарад, а особливо, що можна буде передискутувати такі важні питаня як сегорічні конференцийні теми, сподїємо ся численної участи так членів товариства, як також гостий і делеґатів иньших філїй. — Звертаємось також з зазивом до Вп. Товаришів(шок), щоби зволили приготовитись і прибути з відчитами на довільну тему. — При тій нагоді просимо членів товариства вирівнати як найскорше членьскі вкладки за рік 1904., бо право голосованя будуть мали лиш ті, котрі не залягають з вкладками. Гроші просимо посилати на руки касиера т. Олександра Барбіра над'учителя в Кабинї п. Драчинцї. — За Виділ: *Партемій Данчул*, голова. *Іван Герасимович*, писар.

„Та лишіть куме Івоне, таж то панотець“ так боронив перед кількома днями в Дорошівцях один лагідний чоловік свого душпастиря „знаного“ о. Vasilie Nichitovici від розлюченого кума Івона. Отся пригода „так званого“ душпастиря, сьвідчить знаменито, як він поступає собі із своїми парохіянами. Івон Филипчук мав нещасте служити за фірмана в свого панотця. А позаяк о. Никитович не дуже радо платить своїм слугам зарібщину, тому мимоволї сходять они на те, що самі відшкодовують свою працю із майна призбираного панотцем із громадян. Одним словом — крадуть. До сего они прямо примушені, бо були такі случаї, що аж поліцийна зверхність мусїла вступати ся за слугами о. Никитовича, із яких один так заслужив ся у него, що мусїв ходити у самій сорочцї, а впрочім сьвітив грішним тїлом. Та знущане над парохіянами закінчило ся і то доволї прикро для о. Никитовича. Коли він Ів. Филипчука не хотїв законити, але почестував словами із звичайного свого „крепкого“ словара, то і в приниженім мужику збудило ся ображене почуте чести і амбіциї, і ся покірна доси овечка рішила по мужицки розрахувати ся з своїм панотчиком. Зараз по церкві перейшов він на велике здивоване панотця єму дорогу і почав сповідати его на свій лад і вкінци причастив відповідно так, що о. Никитович і несподївав ся. Посипали ся кулаки твердої мужицкої руки по панотчикових плечах. Конець сеї передвеликодної історії розіграв ся тепер перед судом, де мужика засуджено на 10 діб арешту. От до чого доводять своєю брутальностию романїзаторскі панотчики, які певні безкарности за свої герци із боку митрополичої консисториї, прямо знущають ся над своїми парохіянами. Наслїдки сеї газардової гри із нашим мужицтвом слїдні хиба і для слїпого: з одної сторони мужики відчужують ся від церкви, в яких розсїли ся тяжкі вороги народу, та се сим „душпастирям“ байдуже! З другоїж сторони зростає що раз більша ненависть „овечок“ до своїх quasi „пастирів“, якої обяви вже спадають доволї діймаво — на плечі виновників.

Замикане склепів о 9. год. вечером, яке заведено вже по иньших великих містах, рішили вибороти собі й черновецкі помічники торговельні, звертаючись із відповідними просьбами як до купців так до публики. Під склепами, що не хотять в ту пору замикати склепів, уряджують від двох днїв торговельні помічники й робітники демонстрациї, доки не осягнуть свого. Оттакі демонстрациї повторили ся і вчера під торговлею Шіфтера при у. Резиденциї. Одначе тут прийшло — як розповідають очевидцї — до пожалуваня гідних подій. Ось черновецка поліция, яка дала вже не раз докази своєї брутальности, важила ся рубати зібраних демонстрантів голими шаблями, помимо того, що они тодї не ушкоджували анї чужого майна, нї не зневажували нїкого чинно. Кілька демонстрантів тяжко порубаних „сторожами безпеченьства“ перевезено до краєвого шпиталю.

Страйк замітачів черновецких улиць. З черги застрайкували й замітачі черновецких улиць, домагаючи ся підвисшеня своєї низької платнї. Маґістрат держав ся твердо первісної платнї з огляду на порішений вже прелїмінар міских видатків, а за те обіцював замітачам через сов. Бека, що одержуть підвисшене своєї плати на другий рік. За час страйку замітали улицї й ринок під поліцийною охороною „страйколоми“ із недоростків, що „займають ся“ жебрацтвом й злодїйством... і нераз давали до дїла поліциї. Вкінци таки побідили страйкуючі, бо підвисшено їм платню о 20 сотиків денно, після чого взяли ся вже до давної працї.

Желїзнича пригода. Із Бергомету н. С. пишуть нам під датою 15. с. м.: Сегодня о 9-ій год. рано утїкли два ваґони наладовані довгим деревом зі стациї желїзничої Межиброди і переїхавши в шаленім темпі 10 км. ударили з скаженою силою на стациї в Бергометї в машину, що перервала ваґони. Сила удару була страшенна; на льокомотиві урвало комин і поломило бльоки і цїлу арматуру, а дві за льокомотивою стоячі льори поторощило на кавалки. — Кльоци з першого воза порозкидані на 20 метрів на около; тор желїзничий знищило, а шини покривлені. Чудом лиш обійшло ся без нїяких жертв в людех; лиш паляч на льокомотиві тяжко ранений. Машинїст Ільнїцкий і кондуктор Сімадер потерпіли лиш легкі ушкодженя через викинене дерево. Могло бути однак гірше, бо тор з Межибрід до Бергомету йде серединою села краєм громадскої дороги попри торговицю, школу, церков і урад громадский. Оба ваґони йшли, як вітер і убили по дорозї лиш одного коня. Подивляти при тім лиш „Sparsystem“ на наших желїзницях. Між Межибродами, а Бергометом нема нїякого телеґрафічного нї телефонїчного полученя, помимо того, що ся часть желїзницї є дуже фреквентована і виказує найбільший може на цїлій просторони з Межибрід до Глїбокої рух товаровий. Окрім того в Межибродах нема нїякої желїзничої служби і ваґони пересувають робітники від трачки, котрі може і понятя не мають, що тор з Межибрід аж до Сторожинця іде одним спадом 1 до 2 процентовим. Щасте що вози вдарили в Бергометї на машину, бо могли були заїхати аж до Сторожинця, а кілько би нещастя по дорозї наробили то годї і предвидїти. Оба вози були наладовані деревом шлезкого товариства деревного (Oberschlesische Holzindustrie-Gesellschaft in Neuthen) і призначені до Лукавця. Ушкоджена машина мала власне їхати до Межибрід і їх звідтам привезти.

Борба з Буддистами. Після телеґрам з Сеґону аґітатор Онїмо, котрий подає, що він є висланцем Будди, напав на чолї 40 своїх приклонників узброєних в списи і шаблї на село положене в густім лїсї біля Енкоа. Прийшло до кровавої борби з жовнїрами францускими. Француский полковник ранений, з жовнїрів один убитий, 2 ранені. З поміж напасників 16 убитих, 10 ранених, а решта попала в полон. Онїмо, якого уважано з початку за погибшого, а який був лише легко ранений, дістав ся в ночи в руки вояків мілїциї. Він оповідає, що одержав від Будди місию лїчити хорих і увільнити край від теперішного панованя.

Оповістки і т. п.:

Із ради шкільної краєвої. На засїданю ц. к. ради шкільної краєвої розширено отсї народні школи: в Фірстенталю із 3 на 4-клясову; в Серґіях із 1 на 2-клясову; в Миткові із 1 на 2-клясову; в Язлівци із 2 на 5-тиклясову; в Багнї із 1 на 2-клясову; в Волочинцях із 3 на 4-клясову; в Устю-Путилові із 1 на 2 клясову; в Городнику долїшнім із 4 на 5-тиклясову; в Ростоках із 1 на 2-клясову; народну школу в Арборі-centrum із 4 на 6-тиклясову, нїмецку триклясову в Арборі на 4-клясову; дві клясові школи в Арборі cotul і Арборі ре Glitt на школи чотироклясові. — В приналежнім до Арбори присїлку Боднарени основано 1-клясову школу. — Учителя В. Корнилька придїлено на его власну просьбу до повненя службових обовязків в Ширівцях гор.

Із тов. укр. студ. „Січ“. В суботу дня 20. с. м. відбуде ся о годинї пів до 9-ої веч. в льокали товариства відчит т. Евгена Голубовича: „Про гайдамаччину“. Вступ вільний. Гостї пожадані. — За научний кружок: *В. Домбровський*, голова.

Із „Бук. Бояна“. Пригадуємо ще раз, що „Боян“ розпочинає сеї пятницї, дня 19. мая свою звичайну дїяльність, і то не — як було в вівторок мильно подано — пробою, лише засїданем виділу полученим з довірочною нарадою **всїх членів** о годинї пів до 7-ої до пів яо 8-ої, а потім пробою цїлого хору, яка буде також тривати цїлу годину. — При тій нагодї звертаємо також увагу учеників школи „Бояна“, що вже крайна пора вписати ся їм на науку. Школа має тривати до 15. липня, значить всего 2 місяцї. Тимчасово на двократний зазив на 24 бувших учеників зголосило ся досї всего 4. Чи і тут виходить на верх наша оспалість? Досї школа одна вільна була від сего блуду, чиж би і під оттим зглядом настав поступ до гіршого? — *Модест Левицький*, голова. *Василь Сімович*, писар.

Звичайні загальні збори філії „Рускої Бесїди“ і перші основуючі загальні збори „Народного Дому“ в Вашківцях н. Ч. відбудуть ся в Вашківцях н. Ч. дня 8. червня с. р. (на Вознесене). Близші детайлї подамо в своїм часї.

Посмертні вісти:

Дня 15. с. м. помер в Вижници управитель тамошної почти Антін Віктор Малик, брат нашого соймового посла, Артура, в 47. р. житя. Тлїнні останки покійного перепроваджено дня 17. до Вашківців н. Ч. і там зложено їх на вічний супочинок. — В. е. п.!

Малий фейлєтон.

Кость Ганусенко.

КАНАДНИКИ.

З сьвіжих борознів, що виринали за плугом, підносила ся пара і щезала в воздусї. Конї дихали важко, а погонич підбігав за ними, махаючи батогом над їх головами... Весна вже таки добре вгнїздила ся... Усї дерева й корчі, що стояли наокруг города, в котрім власне орали, блищали в соняшнім сяєві... а з їх вітів, що колисали ся від подуву вітру, гомонїли голоси птахів...

Дорогою переїздили фіри з гноєм, і запах его мішав ся з сьвіжою вонею цьвітів, з вонею весни...

Аж нараз загуркотїла здалека фіра... Зближила ся... З десять, по паньскому одягнених людий сидїло на нїй... Старші, з сьвіжо підголеними бородами і молодші... Всї сьпівали жалібної піснї.

Гомін єї розносив ся далеко по селї, і з усїх хат вибігали люди...

— Що то за пани? — питали одні других...

— Файні ми пани, — відповідали їм, — таже то наші „канадники!“

— Канадники... ади які пани... мой, мой!...

А канадники все тягнули свою пісню...

За селом стали. Там очікували їх жінки та родичі, щоби ще раз розпращати ся...

Канадники позлїзали з воза.

З громади людий що їх очікували, виступив один і промовив:

— Братя милі! Ми прийшли ста, шоби вам віддати послїдний гонїр, так як си віддає его тим, шо їх відпроваджеємо до гробу.

З громади дав ся чути плач і жіночий голос...

— Ой Васильку, Васильку, олїла би я тебе на цвинтар відпроваджувати нїж до тої Канади.

Бесїдник глипнув на ню і потяг дальше...

— Та ви братя любі не журіть ся. Хотяй ви будете за таков глибінев, ци як си каже за морем, то все таки абисте знали, шо маєте тут таких, котрі на вас завше гадають і за вас си моле.

Канадники слухали мовчки... та глипали на свої жінки і мами, що стояли, заливаючи ся слезами...

— Мой дивіт си на ті лани, — заревів один з між них.., нам би траба Канади, як би вони наші були?...

— Мовчи дурню — ади, шо їму запахло, — засьміяв ся другий з них.

Перший бесїдник хотїв дальше говорити, але тут настав такий рейвах, що він зійшов з „концепту“ і замовк.

А жінки та дїти кинули ся на канадників та обіймали їх голосячи та приповідаючи при тім.

Був то дивний образ... Нїби то пани, на яких шиях висїли мужички...

— Мой та ми запізнимо колею, — гукнув один канадник, котрому удало ся вирвати з рук жінки...

Всї посїдали на фіру і вйо...

— Ет, плачуть — сказав той що згадав про колїю, — а вже завтра певно кожда найде собі парубка...

Всї мовчали... Села вже не було видко, лише плач мов тихий шум долїтав до ух канадників...

— Ет найдуть собі парубків, — сказав другий... — нїби я такі мої жалую...

Дві недїли по весїлю лишивем ї — таже то молоде, то вогонь...

— А ми нїби лїпше зробим — додав другий — таже чоловік грішний...

— Ой грішний, грішний — подумав кождий... а на їх устах показав ся усьміх якоїсь ожиданої утїхи...

Кадобівцї, 11. мая 1905.

Важне для „Січей“

і иньших пожарних Тов.

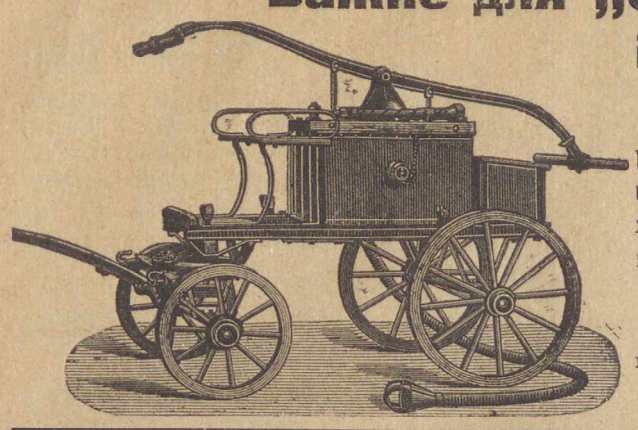

Сим повідомляю П. Т. Товариства, що я достарчаю **сикавки (шприци)** і иньші пожарні прибори (також і на виплат) дешевше як всюди.

З вис. поважанем 40 (4—?)

В. Данилевич,

машинїст, у бровари Штайнера ул. Колейна ч. 21.

Друкарня тов. „Рускої Ради“

поручає отсї книжки:

Виданя тов. „Руска Бесїда“:

	К. с.
* * * „Явдоха“ словіньска казка	—·24
Ів. Синюк. „Образки з природи“	—·20
О. П. „Хлопцї садівники“	—·40
Омелян Попович „Розмови“	—·40
Корниль Н. Устиянович „Три цїкаві загадки“	—·40
В. Уміньский-Ф. Королевський „Як повстала земля і який буде єї конець.“	—.30
Проф. О. Єремівчук „Іван Сучавский“	—·40
Ів. Бажаньский. „Пропасть“	—·20
Гаршин. „Малярі“	—·20
* * * „Зерна“	—·20
* * * Толстой „Два старцї“	—.14
Омелян Попович. „Ластівка“ (старі рочники.)	2·—

Виданя тов. Руска „Школа“.

Барановский Мечислав. „Педаґоґіка“	1.20
Ом. Попович. „Методика“ I. часть	—.60
Гаврищук „Методика“ II часть	2.—
Омелян Попович „Як бідні збогатїли“	1.—
„ „ „10 казок для дїточок“	—.20
„ „ „Збірка законів“	.1—
Ів. Синюк. „Образки з житя“	—.20
Ом. Попович „Пів сотнї повісток“	—.40
„ „ „ „ „	—.50
„ „ „ „ „	—.60
Шпойнаровский Серґій. „Руска Читанка“ для II. кляси ґімн.	2.80

Др. Стеф. Смаль-Стоцкий. „Громада“	—·20
„ „Порадник“ як закладати каси	—·40
„ „Буковиньска Русь“	2·40
Ю. О. Федькович. „Піснї жовнярскі“	—·20
Франко Іван. „Русько-українська лїтература“	—.20
Теодот Галіп. „Домашний писар“	1.—
Пігуляк Єротей. „Верховиньскі згадки“	2.—
О. Шпитко. „Листи з пекла“	—.30
Яр. Юлев. Семинарскі спомини	—·50

	К. с.
Євг. Жуковский: „Учебник рільництва“	4·—
Іван Франко: „Що таке поступ?“	1·20
Франчук: „Оферма“	—·20
Г. Воробкевич „Поезиї“ опр.	1·—
„ „ „ брошур.	—·60
Марченко: „Власна хата“	—·20
Яричевський: „Серце мовить“	—·60
Сильв. Яричевський: „На филях житя“	—·40
Серґій Шпойнаровский „Ausgewählte Schzewczenkos-Gedichte	—.50
Ярослав Весоловський: „Стефан Баторий а Русини	—.10

При замовленях книжок упрашає ся присилати на порто.

Я, Анна Чіляк

58 (25—52)

завдячую власному випаходови помади, через котрої уживане, зріст мого волося дійшов до 185 см. довготи. Се є одиноке средство проти випаданя волося, скріпляє і приспішає его зріст віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуси і бороду, запобігає передчасному лисеню і сивіню, взагалї чудотворна ся помада вертає волосям так на голові як на бородї натуральну полискуючу бавру. Дїлає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяцїв.

Цїна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка в цїлий ссвіт

за попереднім надісланем гроший, або за посліплатою. Найлїпше замавляти просто з фабрики:

Анна Чіляк

Відень

I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: **Шмід і Фонтін.**

Заряд друкарнї „Рускої Ради“ звертає увагу інтересованих, що всякі друксорти висилає **лиш** за попереднім надісланем належитости або за посліплатою.

Упрашаю всїх тих Вп. панів що побрали календарі „Рускої Бесїди“ в розпродаж а до сеї пори не звернули анї гроший анї календарів, аби в можливо короткім часї зробили одно або друге.

З поважанем

Ів. Захарко.

Одинокою дорогою до

КАНАДИ і АМЕРИКИ

є бюро **М. Г. Фрейдберґа** в Антверпії.

Лиш ся переправа надає ся до заморских країв! Ся переправа є найдешевша! Дорога із Черновець до Канади треває 10—12 день!

Кромі нечуваної дешевнї дістають люди науку як їм за морем обходити ся хотївши до лїпшого маєтку прийти, а се є найголовнїйша точка кождого подорожного! В жаднїй переправі не дістають люди сеї науки! Жадайте завчасу проспектів і поучень, і сокотїть ся аби не попасти в злї руки і на злу дорогу, котрою люди їдуть гей худоба! Лиш в сего аґента найдете справедливість і человічество ба й таку раду, котра за морем принесе Вам більшу користь!

Адресуйте до него так: 8 (10—10 п.)

М. Г. Фрейдберґ, Антверпія, Van Leriusstraat. **Belgia.**

Високим ц. к. правительством концесіонована

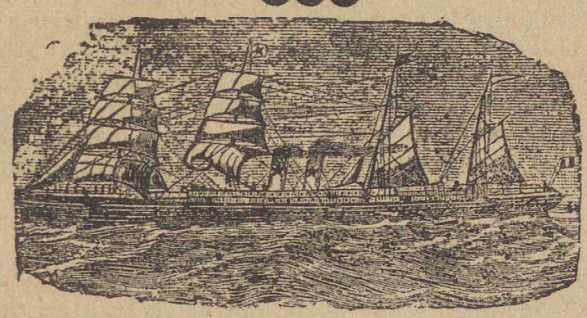

Високим ц. к. правительством концесіонована

RED STAR LINE

Лінія червоної зьвізди

Львів перед тим: **ул. на Болонє ч. 8. I поверх,** тепер: **ул. Городецка ч. 89. II поверх.** **напротив головного жел. двірця.**

37 (4—12)

Перевозить пасажирів впрост зі Львова через Антверпію до Америки північної і Канади поспішними пароходами. Продажа карт американьских желїзниць у всїх напрямах. — Проспекта даром і оплатно.

Друкарня „Рускої Ради“ виконує всїлякі роботи скоро і дешево.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть

NERVOL

аптика др. Ю. Францоза

в Тернополи.

Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всяких ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не приймати нїяких „Нервотонів“.

Цїна флякона **80** сот. 10 фляконів (фляшощок) **8** кор. з оплатою і опакованем.

— (—?)

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівцї, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

повідомляє Вп. Публику, що надійшли весняні артикули в великім виборі і просить о ласкаві відвідини.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірної фабрики І. Г. Іта, у Відни, Осип Піхлер і Сини в Ґрацу, П. Лядштетер і Сини у Відни, Борсолїна Осип і С-ка в Александриї. Склад ріжнородних фабрикатів для панів хлопцїв і дїтий. Капелюхи з фільцу, льодену, боброві, чорні і у всїляких модних красках. Цилїндри і кляки послїдна новість.

Парасолї від сонця і дощу, En tout cas чисті шовкові з наймоднїйшими ручками. Чорні (ґаранция через один сезон) К. 10·45, чорні (ґарант на оден рік К. 13·30, чорні (ґарант на 2 роки) К. 17·— Такі самі у всїх модних красках. Циґарницї і прочі подібні артикули після послїдної моди. Парасольки дитинячі в найбільшім виборі. Парасолї від дощу, для панів пань і дїтий.

Шапки для дам, панів, дївчат і дїтий до гри Tennis і т. д. п. ужитку у великем виборі.

Вироби паньчохові. Паньчохи дамскі сїтки, паньчохи для дїтий найлїпший виріб, сїткові кафтанитки, зарукавочки у всїх модних красках.

Конфекция. Убраня для дїтий Ceys, жакети і т. и.

Товари обувяні. Самостійна продаж обуви з Ґоуднярскої фабрики Ф. А. Попера у Відни і з иньших славних фабрик як Антін Чапек і т. д. Найлїпші фабрикати на весну. Черевики весняні обкладані лякером, Boxealt і Chevreaux з шовковим плїтшом і трікотовим нутром для панів дам дїтий. Чоботи до польованя (ручна робота) черевики домові і ріжні найлїпшої якости для панів і дам як також черевики до вправ ґімнастичних.

Білє і краватки з правдивого анґлїйского зефіру, в десень, білі пікові, гладкі, фалдовані під ґарантиєю. Ковнярики і маншети, білі і в красках. Краватки тукраєві і анґлїйскі, кождого місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валїзок, куфрів, пуделок, ташок, клунків ремінцїв до пакованя, касет, циратових мішочків, нецезарків пледів, мішків на біле, дамских мошонок на дорогоцїнности і т. д.

Артикули шпортові. Бідбивачі до гри Lavn-Tennis, бальони, больцї, шапки і т. п. до того прибори.

Склад ц. к. упревілїованої фабрики товарів з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і спілки у Відни.

Видає товариство **„Руска Рада“**, в Чернівцях. За редакцию відповідає: Іван Захарко

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.